COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 16.4.2025
COM(2025) 171 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU ȘI CURTEA DE CONTURI EUROPEANĂ

Evaluarea Agenției Executive pentru Consumatori, Sănătate, Agricultură și Alimente, a Agenției Executive pentru Educație, Audiovizual și Cultură, a Agenției Executive pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii, a Agenției Executive a Consiliului European pentru Cercetare, a Agenției Executive pentru Inovare și Rețele și a Agenției Executive pentru Cercetare

{SWD(2025) 87 final} - {SWD(2025) 88 final} - {SWD(2025) 89 final} -
{SWD(2025) 90 final} - {SWD(2025) 91 final} - {SWD(2025) 92 final}

Glosar

Termen sau acronim	***Semnificație sau definiție***
Agenții	Agențiile executive
ACB	Analiza cost-beneficiu
CHAFEA	Agenția Executivă pentru Consumatori, Sănătate, Agricultură și Alimente
CINEA	Agenția Executivă Europeană pentru Climă, Infrastructură și Mediu
Comisia	Comisia Europeană
EACEA	Agenția Executivă pentru Educație, Audiovizual și Cultură
EASME	Agenția Executivă pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii
EISMEA	Agenția Executivă pentru Consiliul European pentru Inovare și IMM-uri
ERCEA	Agenția Executivă a Consiliului European pentru Cercetare
UE	Uniunea Europeană
HADEA	Agenția Executivă Europeană pentru Domeniile Sănătății și Digital
HR	Resurse umane
INEA	Agenția Executivă pentru Inovare și Rețele
IT	Tehnologia informației
REA	Agenția Executivă pentru Cercetare
SFS	Fișa financiară specifică
TFUE	Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene

1. INTRODUCERE

Pentru a-și realiza obiectivele, Uniunea Europeană sprijină o gamă largă de domenii de politică printr-o serie de programe de finanțare. Aceste programe oferă granturi și alte forme de finanțare în special statelor membre, întreprinderilor, cercetătorilor, organizațiilor neguvernamentale și altor entități.

În conformitate cu articolul 317 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), Comisia este responsabilă de execuția bugetului UE. În conformitate cu articolul 62 din Regulamentul financiar[1], Comisia execută bugetul în diferite moduri: în mod direct, în cadrul gestiunii partajate cu statele membre sau indirect, încredințând sarcini de execuție bugetară unor terți (cum ar fi țări din afara UE, organizații din statele membre, organizații internaționale, organisme de parteneriat public-privat).

În urma adoptării Regulamentului (CE) nr. 58/2003[2], Comisia a decis că ar fi mai eficace și mai eficient să delege agențiilor sale executive gestionarea anumitor sarcini de execuție bugetară pentru unele programe gestionate direct. De-a lungul timpului, Comisia a delegat acestor agenții un număr tot mai mare de programe de finanțare ale UE. Acest lucru i-a permis să se concentreze asupra principalelor sale sarcini instituționale.

Agențiile executive sunt organisme ale Uniunii cu personalitate juridică care pun în aplicare programele de finanțare ale UE, gestionează unele sau toate etapele duratei de viață a proiectelor, efectuează verificările necesare în acest scop și execută bugetele aferente. Agestea sunt organisme autonome aflate sub supravegherea Comisiei.

Externalizarea sarcinilor de gestionare către agențiile executive trebuie să se mențină în limitele sistemului instituțional, astfel cum se prevede în TFUE. Aceasta înseamnă că nu pot fi externalizate sarcinile atribuite instituțiilor prin TFUE pentru care sunt necesare atribuții discreționare de transpunere a opțiunilor politice în acțiune. În plus, externalizarea ar trebui să facă obiectul unei analize cost-beneficiu.

Funcționarea fiecărei agenții executive este evaluată o dată la trei ani pentru a se evalua dacă aceasta funcționează bine și dacă au fost obținute rezultatele anticipate în analiza cost-beneficiu *ex ante*[3]. Prezentul raport acoperă evaluările celor șase agenții executive cărora Comisia le-a încredințat punerea în aplicare a programelor în temeiul cadrului financiar multianual 2014-2020:

- Agenția Executivă pentru Consumatori, Sănătate, Agricultură și Alimente (CHAFEA)[4]
- Agenția Executivă pentru Educație, Audiovizual și Cultură (EACEA)[5]

---

1 Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii.

2 Regulamentul (CE) nr. 58/2003 al Consiliului din 19 decembrie 2002 de stabilire a statutului agențiilor executive cărora urmează să li se încredințeze anumite sarcini în gestionarea programelor comunitare, JO L11, 16.1. 2003, p.1 http://data.europa.eu/eli/reg/2003/58/oj.

3 Articolul 25 din Regulamentul (CE) nr. 58/2003 al Consiliului din 19 decembrie 2002.

4 Decizia de punere în aplicare 2013/770/UE a Comisiei din 17 decembrie 2013 de instituire a Agenției executive pentru consumatori, sănătate și alimente, astfel cum a fost modificată prin Decizia de punere în aplicare 2014/927/UE.

5 Decizia de punere în aplicare 2013/776/UE a Comisiei din 18 decembrie 2013 de stabilire a Agenției Executive pentru Educație, Audiovizual și Cultură.

- Agenția Executivă pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii (EASME)[6]
- Agenția Executivă a Consiliului European pentru Cercetare (ERCEA)[7]
- Agenția Executivă pentru Inovare și Rețele (INEA)[8]
- Agenția Executivă pentru Cercetare (REA)[9]

Perioada exactă de evaluare variază de la o agenție la alta, deoarece acestea au fost create la date diferite. Pentru CHAFEA, INEA și EASME, evaluările individuale acoperă perioada 2017-2021, în timp ce pentru EACEA, ERCEA și REA acestea acoperă perioada 2018-2021.

Evaluările au analizat dacă fiecare agenție și-a îndeplinit sarcinile într-un mod eficace și eficient, precum și dacă au existat suprapuneri, lacune sau inconsecvențe în gestionarea portofoliului său. De asemenea, evaluările au examinat dacă a existat o delimitare clară a sarcinilor între agenție și direcțiile sale generale sau alte agenții executive tutelare.

Evaluările au inclus o analiză cost-beneficiu retrospectivă care compară performanța reală pe durata perioadei de evaluare de trei ani cu performanța preconizată în analiza cost-beneficiu *ex ante*[10]. Toate evaluările au fost susținute prin studii[11] externe care au folosit aceeași metodologie și care au aplicat principiile Comisiei privind o mai bună legiferare[12].

Pandemia de COVID-19 a afectat operațiunile tuturor agențiilor executive spre sfârșitul mandatului lor. Deși au respectat orientările Comisiei în ceea ce privește gestionarea pandemiei, activitățile lor au trebuit să fie ajustate în ceea ce privește modalitățile de lucru de zi cu zi (de exemplu, digitalizarea proceselor, munca la domiciliu și colaborarea de la distanță) și gestionarea proiectelor (de exemplu, prelungiri sau suspendări ale proiectelor care au condus la modificarea și reprogramarea revizuirilor și a plăților). Acesta a fost, de asemenea, un moment crucial pentru pregătirea următorului cadru financiar multianual.

În general, multe dintre domeniile care necesită îmbunătățiri sugerate de studiile care stau la baza evaluării au fost deja abordate de la momentul pandemiei și a fost propusă o nouă distribuție a programelor delegate între agenții, cu scopul de a asigura o mai mare coerență și de a facilita sinergiile și eficiența.

Începând cu 1 aprilie 2021, au fost create noi agenții în temeiul cadrului financiar multianual 2021-2027 ca succesori ai agențiilor INEA, EACEA, EASME, REA și ERCEA. CHAFEA a fost lichidată în același timp și a fost creată o nouă agenție – Agenția Executivă Europeană pentru Domeniile Sănătății și Digital (HADEA).

---

6 Decizia de punere în aplicare 2013/771/UE a Comisiei din 17 decembrie 2013 de instituire a Agenției Executive pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii.

7 Decizia de punere în aplicare 2013/779/UE a Comisiei din 17 decembrie 2013 de înființare a Agenției Executive a Consiliului European pentru Cercetare.

8 Decizia de punere în aplicare 2013/801/UE a Comisiei din 23 decembrie 2013 de înființare a Agenției executive pentru inovare și rețele.

9 Decizia de punere în aplicare 2013/778/UE a Comisiei din 13 decembrie 2013 de înființare a Agenției Executive pentru Cercetare.

10 Analiza cost-beneficiu pentru delegarea către agențiile executive a anumitor sarcini de implementare a programelor UE în perioada 2014-2020 – Raport final pentru Comisie, 19 august 2013.

11 Studii: CHAFEA; EACEA; EASME; ERCEA; INEA; REA

12 Orientările Comisiei privind o mai bună legiferare SWD(2021) 305 final și setul de instrumente. Orientările au fost aplicate în mod proporțional. Nu a fost necesar să se analizeze criteriile de evaluare privind „valoarea adăugată a UE” și „relevanța”, întrucât agențiile îndeplinesc sarcini pe care Comisia le-a transferat către acestea, iar aceste criterii sunt evaluate în cadrul evaluării programelor.

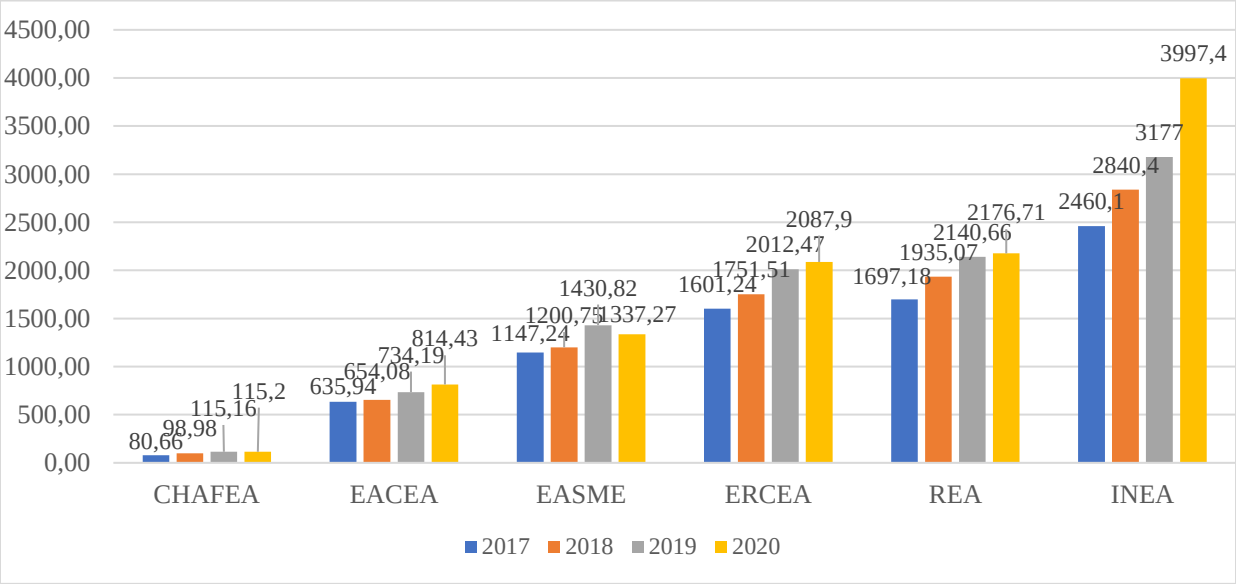
Evaluarea celor șase agenții executive a permis o analiză comparativă bazată pe un set de indicatori calitativi și cantitativi, astfel cum se detaliază mai jos.

2. PERFORMANȚA GLOBALĂ

În general, toate agențiile și-au pus în aplicare programele delegate în mod eficient și au obținut rezultate bune pentru majoritatea indicatorilor-cheie de performanță, executând în același timp bugete operaționale tot mai mari. Agențiile au urmărit și au realizat câștiguri de eficiență printr-o gamă largă de acțiuni, de la măsuri interne (reorganizări, simplificarea proceselor și a procedurilor) la mai multe acțiuni corporative și transversale, cum ar fi consolidarea serviciilor de validare pentru toate programele din cadrul REA și introducerea unor norme și proceduri simplificate pentru Orizont 2020[13]. Îmbunătățirea continuă atât a instrumentelor informatice locale, cât și a celor corporative a sporit, de asemenea, eficiența agențiilor.

Creșterea bugetelor operaționale ale agențiilor în perioada analizată este prezentată mai jos. În perioada 2017-2021, cea mai mare creștere s-a înregistrat la INEA (62 %) și la CHAFEA (42 %), în timp ce cea mai mică creștere s-a înregistrat la EASME (17 %).

Bugetul operațional (milioane EUR) în ceea ce privește plățile în rândul agențiilor în perioada 2017-2020

Sursa: Studiu care stă la baza evaluărilor trienale ale agențiilor executive

Indicatorii pentru agențiile executive se referă la gestiunea financiară, în special la evaluarea la timp a propunerilor și la finalizarea acordurilor de grant (timpul de informare, timpul de acordare a granturilor și executarea la timp a plăților). Agențiile au îndeplinit majoritatea indicatorilor referitori la gestiunea granturilor și la gestiunea financiară, deși au fost înregistrate unele abateri,

[13] Regulamentul (UE) nr. 1291/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 de instituire a Programului-cadru pentru cercetare și inovare (2014-2020) - Orizont 2020.

astfel cum se detaliază în documentele de lucru ale serviciilor Comisiei care însoțesc prezentul raport.

Pandemia de COVID-19 a generat provocări suplimentare în ceea ce privește gestionarea proiectelor, iar răspunsurile agențiilor au demonstrat flexibilitate, prin monitorizarea constantă, ajustarea procedurilor și punerea în aplicare a unor noi măsuri de finanțare[14] pentru a răspunde nevoilor apărute în urma pandemiei.

În aceste circumstanțe, unele agenții au reușit chiar să își îmbunătățească performanța în ceea ce privește anumite aspecte specifice. De exemplu, REA și INEA au majorat ponderea plăților efectuate până la termenul contractual, iar ERCEA și-a simplificat procedura de modificare a granturilor.

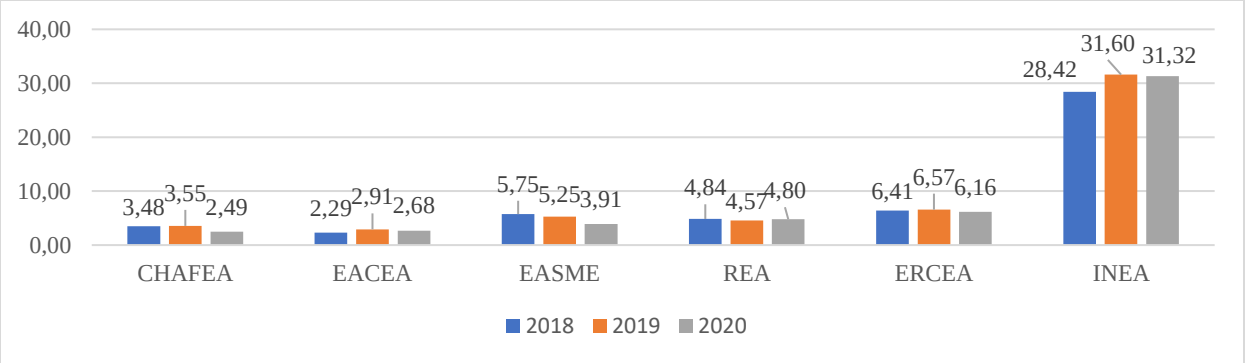
De asemenea, s-au observat întârzieri minore în punerea în aplicare a acțiunilor delegate din cauza izbucnirii pandemiei. În cazul REA, ponderea acordurilor de grant încheiate în cadrul obiectivului privind timpul de acordare a granturilor a scăzut cu 2 puncte procentuale în 2020, ajungând la 98 %, deoarece solicitanții au cerut timp suplimentar astfel încât consorțiile lor să își îndeplinească obligațiile administrative necesare înainte de semnarea acordului de grant. În cazul EASME, câteva exemple de astfel de întârzieri au fost prelungirea datelor de livrare a proiectelor sau ajustarea livrabilelor, în cazul în care restricțiile impuse de pandemie au făcut imposibilă livrarea. Au fost adăugate alte activități, cum ar fi Hackathonul paneuropean al CEI pentru a face față provocărilor generate de pandemia de COVID-19 sau lanțul de aprovizionare cu servicii de consiliere instituit de Rețeaua întreprinderilor europene, care au afectat volumul de muncă. În cazul EACEA, întârzierile cauzate de pandemie sunt legate de natura intrinsecă a programelor (tineri care studiază în străinătate sau proiecte culturale/audiovizuale).

În ceea ce privește bugetul pentru fiecare membru al personalului operațional, INEA a obținut cea mai mare valoare în comparație cu alte agenții. Acest lucru s-a datorat faptului că a beneficiat, în medie, de granturi mai mari în cadrul programului Mecanismul pentru interconectarea Europei (MIE)[15]. Agențiile care pun în aplicare programe de cercetare au obținut rezultate mai bune decât EACEA și CHAFEA. În cazul EACEA, acest lucru a fost determinat de complexitatea și diversitatea portofoliului său de programe, de natura variată a solicitanților și a beneficiarilor săi, de volumul ridicat de cereri și granturi, precum și de dimensiunea lor medie mică. În cazul CHAFEA, acest lucru a fost determinat de dimensiunea mică a agenției, de diversitatea portofoliului său de programe, de lipsa de activități complementare și de sinergii.

Bugetul pentru fiecare membru al personalului operațional (echivalent normă întreagă) în angajamente (milioane EUR) pentru toate agențiile, 2018-2020

[14] În cazul CHAFEA.

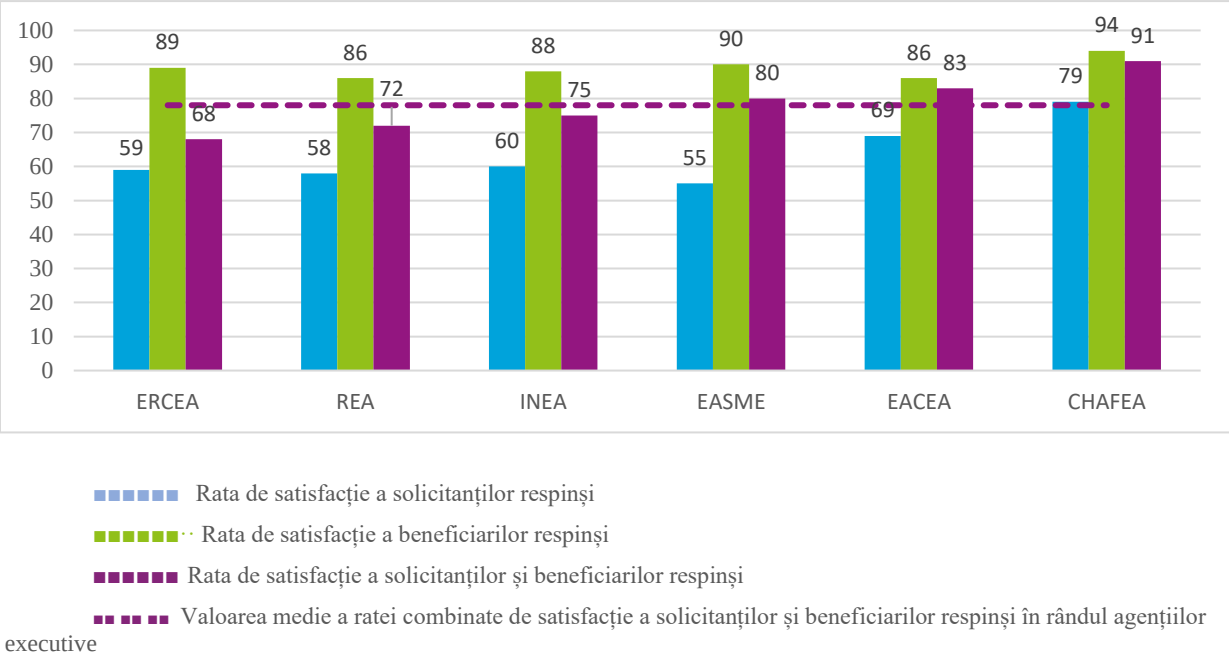
[15] Regulamentul (UE) nr. 1316/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 de instituire a Mecanismului pentru interconectarea Europei.

Sursa: Studiu care stă la baza evaluărilor trienale ale agențiilor executive

Calitatea globală a serviciilor furnizate de agenții a fost evaluată pozitiv de beneficiari (între 86 % și 94 %)[16] și de experți (între 92 % și 99 %) și, într-o mai mică măsură, de solicitanții respinși (între 55 % și 79 %), astfel cum se detaliază mai jos:

Rata de satisfacție a solicitanților și beneficiarilor respinși la nivelul tuturor agențiilor

Sursa: Studiu care stă la baza evaluărilor trienale ale agențiilor executive

În ceea ce privește legalitatea și regularitatea operațiunilor, Comisia stabilește programele-cadru de cercetare și strategiile de control intern și este responsabilă de selectarea participațiilor care urmează să fie auditate, precum și de definirea intensității testelor de audit *ex post* care trebuie efectuate. Ratele de eroare reziduală s-au situat sub pragul stabilit pentru majoritatea părților programelor delegate. Cu toate acestea, unele agenții au înregistrat rate de eroare peste prag pentru

[16] Intervalul procentual reprezintă cel mai mic și cel mai mare procent de răspunsuri pozitive pentru fiecare categorie de respondenți.

anumite părți ale programelor – cum ar fi REA pentru acțiuni în domeniul spațiului, al securității și al IMM-urilor în cadrul celui de Al șaptelea program-cadru[17], care pot fi atribuite în mare măsură complexității acestei scheme.

În cazul EASME, pragul ratei de eroare reziduală a fost depășit în mod sistematic pentru CIP-IEE II și CIP-Eco-inovare[18], precum și pentru COSME[19] în 2018 și 2020. Au fost luate însă măsuri de atenuare, cum ar fi o mai bună informare a beneficiarilor și îmbunătățirea mecanismelor de control *ex ante*.

În ceea ce privește INEA, ratele de eroare reziduală au depășit obiectivele prestabilite pentru MIE Telecomunicații în 2019 și 2020, din cauza unei incidențe ridicate a participării ONG-urilor și a IMM-urilor, a unui procent ridicat al costurilor cu personalul în cadrul costurilor declarate și a utilizării limitate a certificatelor în fișele financiare.

CHAFEA a avut o rată de eroare reziduală ridicată pentru Programul de sănătate publică[20] în 2019, ca urmare a unui audit *ex post* care a condus la o sumă de recuperare ridicată (de aproximativ 75 000 EUR și peste 50 % din contribuția UE) care a fost inclusă în eșantion. ERCEA și EACEA nu au avut rate de eroare reziduală peste prag în cursul perioadei de evaluare.

Toate agențiile și-au instituit și actualizat în permanență procesele de control intern pentru a se asigura că toate riscurile legate de legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente au fost gestionate în mod adecvat. INEA a stabilit o strategie globală de control, cu un număr mare de mecanisme de control și de raportare. Acest lucru a permis monitorizarea îndeaproape a progreselor în raport cu obiectivele și prevenirea și atenuarea riscurilor potențiale pentru operațiunile sale în timp util și în mod eficace. REA și ERCEA și-au îmbunătățit, de asemenea, operațiunile și au luat măsuri de remediere pentru a da curs observațiilor sau recomandărilor formulate în rapoartele anuale ale Curții de Conturi Europene și în alte rapoarte de audit.

EACEA a lansat o revizuire aprofundată a sistemului său de control intern și a adus îmbunătățiri constante pe parcursul perioadei de evaluare pentru a da curs recomandărilor de audit primite. În acest sens, EACEA a pus în aplicare și „proiectul de transformare EACEA” și a realizat sinergii interne prin centralizarea anumitor procese și proceduri operaționale între programe în unități de sprijin orizontal. Acest lucru a oferit ocazia de a desfășura un exercițiu substanțial de mobilitate internă pentru a sprijini dezvoltarea carierei și utilizarea optimă a competențelor personalului. Până la sfârșitul perioadei de evaluare, EACEA a demonstrat un sistem de control intern eficace și fiabil, aliniat la principiile bunei gestiuni financiare.

[17] Decizia nr. 1982/2006/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 18 decembrie 2006 privind al șaptelea program-cadru al Comunității Europene pentru activități de cercetare, de dezvoltare tehnologică și demonstrative (2007-2013).

[18] Decizia nr. 1639/2006/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 octombrie 2006 de instituire a unui program-cadru pentru inovație și competitivitate (2007-2013).

[19] Regulamentul (UE) nr. 1287/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 de instituire a unui program pentru competitivitatea întreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii (COSME) (2014-2020).

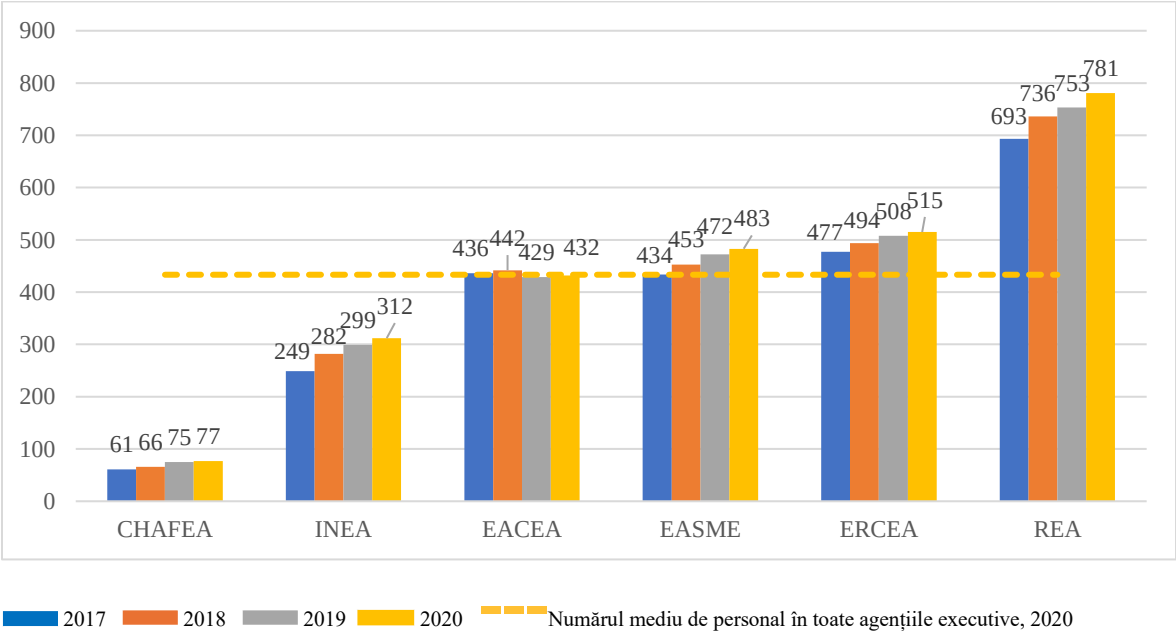
[20] Decizia nr. 1350/2007/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2007 de instituire a unui Al doilea program de acțiune comunitară în domeniul sănătății (2008-2013).

EASME a abordat în mod corespunzător orice aspect identificat în cursul perioadei de evaluare, cum ar fi actualizarea politicii sale privind posturile sensibile[21], și a raportat cu privire la aceasta în rapoartele anuale de activitate ulterioare[22].

CHAFEA a examinat în mod sistematic rezultatele și indicatorii de control disponibili și a abordat observațiile și recomandările de audit. Aceasta și-a îmbunătățit în permanență gestiunea financiară în cursul perioadei de evaluare, prin compilarea unei strategii de control multianual consolidate asupra tranzacțiilor, revizuirea circuitelor financiare, raționalizarea controalelor și a fluxurilor de lucru, dezvoltarea și punerea în aplicare a propriei strategii antifraudă.

Pe parcursul perioadei de evaluare, numărul total de posturi ocupate a crescut în fiecare agenție (cu excepția EACEA). Cea mai mare creștere a personalului a fost observată la CHAFEA (de la 61 în 2017 la 77 în 2020, sau 26 %) și la INEA (de la 249 în 2017 la 312 în 2020, sau 25 %). Marea majoritate a personalului agențiilor a fost alocat punerii în aplicare a programelor și doar într-o măsură limitată funcțiilor de asistență.

Numărul de posturi (ocupate efectiv) în toate agențiile în perioada 2017-2020

Sursa: Studiu care stă la baza evaluărilor trienale ale agențiilor executive

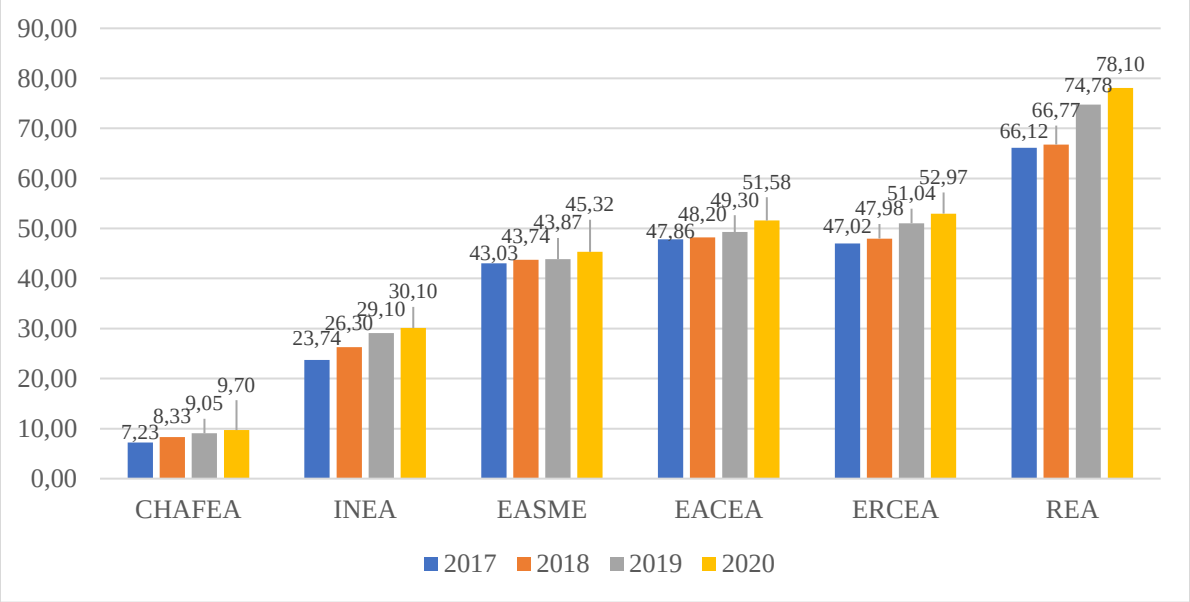
Bugetul administrativ a crescut pentru toate agențiile în perioada evaluată, în conformitate cu creșterea bugetului operațional. Cele mai mari creșteri s-au înregistrat la CHAFEA (34 %)[23] și INEA (27 %), în timp ce cele mai mici au fost la EASME (5 %) și EACEA (8 %).

[21] 2018 Auditul agențiilor UE - pe scurt (europa.eu).

[22] Raportul anual de activitate pe 2019.

[23] Acest aspect se explică prin creșteri similare ale (i) bugetului operațional gestionat și (ii) ale personalului agenției.

Bugetul administrativ (milioane EUR) în ceea ce privește plățile în toate agențiile, 2017-2020

Sursa: Studiu care stă la baza evaluărilor trienale ale agențiilor executive

3. RAPORTUL COST-EFICACITATE

Analiza cost-beneficiu retrospectivă a examinat măsura în care fiecare agenție și-a obținut rezultatele la un cost mai mic decât în cazul gestionării interne de către Comisie.

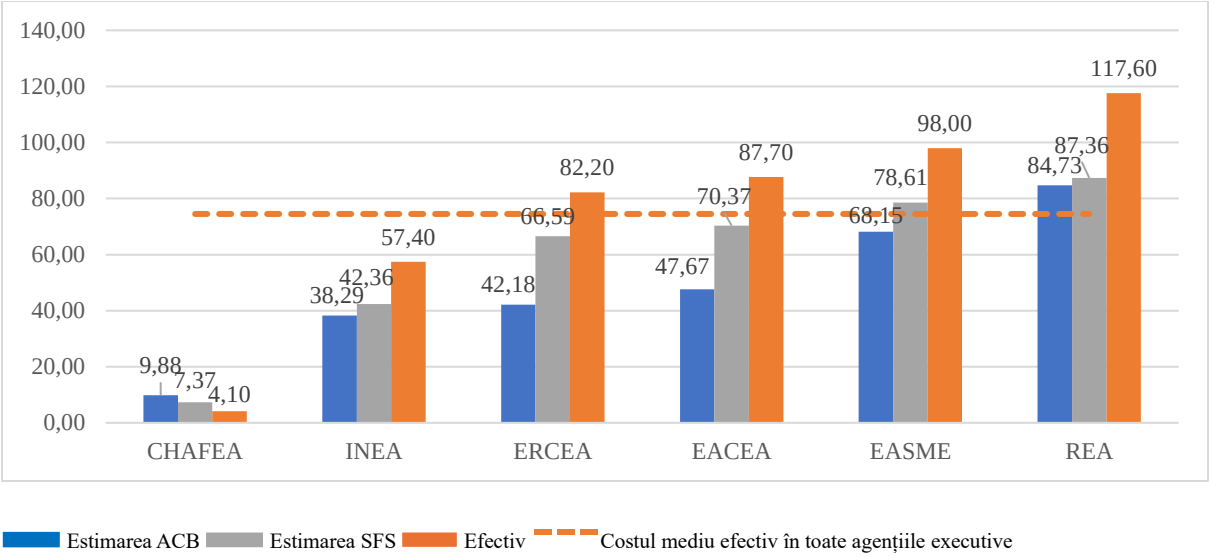
Potrivit analizei, costurile efective ale scenariului agenției executive au fost substanțial mai mici decât costurile estimate ale scenariului intern. La fel ca în evaluarea anterioară[24], economiile efective pentru majoritatea agențiilor (cu excepția CHAFEA) au depășit în mare măsură estimările inițiale ale economiilor. Economiile efective medii la nivelul agențiilor s-au ridicat la 74,5 milioane EUR.

CHAFEA a realizat economii mai mici decât se estimase inițial (4,1 milioane EUR față de 7,37 milioane EUR în fișa financiară specifică și 9,88 milioane EUR în analiza cost-beneficiu). Acest lucru se explică prin costurile cu personalul ale CHAFEA care au fost mai mari decât cele estimate[25], care nu au fost compensate integral de cheltuielile generale mai mici decât cele estimate (cheltuieli de infrastructură și de funcționare și cheltuieli de sprijin pentru programe).

[24] Raportul Comisiei COM(2020) 184.

[25] Costurile mai mari cu personalul ale CHAFEA pot fi legate de: (i) faptul că are sediul în Luxemburg, o regiune cu costuri de trai mai ridicate, care a impus agenției să ofere posturi de grad superior pentru a atrage candidați potriviți; (ii) necesitatea de a gestiona mai multe programe în paralel, necesitând mai mult personal specializat și (iii) dimensiunea mică a agenției, care a sporit impactul personalului cu salarii mai mari (personalul de conducere de nivel mediu și superior) asupra salariului mediu, în comparație cu alte agenții.

Economiile estimate comparativ cu economiile efective realizate în perioada de evaluare 2017/2018-2021 (milioane euro)[26]

Sursa: Studiu care stă la baza evaluărilor trienale ale agențiilor executive

Cu toate acestea, studiul care stă la baza evaluării a evidențiat, de asemenea, că o caracteristică comună la nivelul agențiilor este costul efectiv mai ridicat al cheltuielilor cu personalul (titlul I) în comparație cu estimările inițiale. Acest lucru s-a întâmplat în pofida faptului că numărul efectiv de personal și componența personalului finanțat din contribuția UE se încadrează în estimările din fișa financiară specifică.

Această creștere se datorează parțial faptului că estimările inițiale ale costurilor nu au anticipat pe deplin indexarea salariilor, promovarea și creșterea nevoilor de personal. În plus, costul mediu efectiv cu personalul al agențiilor a fost mai mare decât costul mediu estimat cu personalul, parțial ca urmare a faptului că acestea au personal de grad superior (cu mai multe competențe informatice), ceea ce a permis agențiilor să își concentreze resursele asupra mai multor sarcini legate de conținut (fapt observat în evaluarea REA) sau ca urmare a nevoii de personal specializat care să gestioneze mai multe programe în paralel (în cadrul CHAFEA) sau pur și simplu pentru a menține atractivitatea activității în cadrul agenției, din cauza costurilor de trai mai ridicate din Luxemburg (pentru CHAFEA).

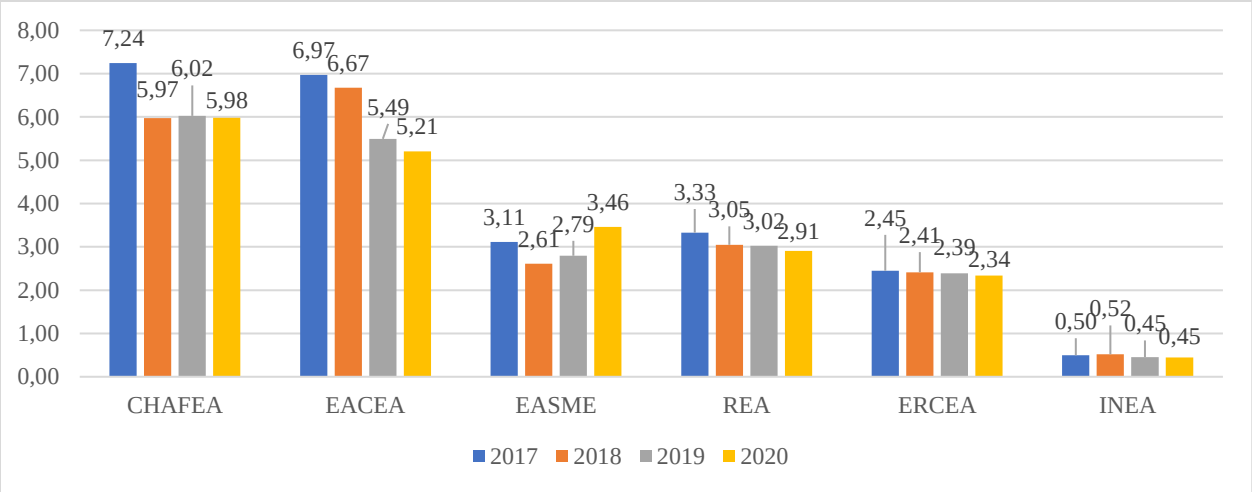
Cheltuielile mai mari cu personalul de la titlul I au fost compensate de cheltuielile efective mai mici de la titlul II – *Cheltuieli de infrastructură și de funcționare* și de la titlul III – *Cheltuieli de sprijinire a programului*.

[26] Acest grafic ilustrează economiile realizate de toate agențiile cu scopul de a le compara între ele. Cu toate acestea, în cazul REA, mandatul său a fost extins și mai mult în 2018, iar analiza cost-beneficiu inițială din 2013 nu a luat în considerare această modificare a sarcinilor și a volumului său de muncă.

Un alt indicator care a măsurat raportul cost-eficacitate al agențiilor este costul de gestionare a programului, care reprezintă raportul dintre bugetul administrativ și cel operațional în ceea ce privește angajamentele executate. Evaluarea a demonstrat că majoritatea agențiilor au devenit mai eficiente din punctul de vedere al costurilor în timp – cu excepția EASME, pentru care raportul a crescut de la 3,11 % în 2017 la 3,46 % în 2020, dar a rămas aproape de raportul mediu de 3,39 % și sub obiectivul de 5,5 %.

Cea mai semnificativă îmbunătățire a costurilor de gestionare a programelor a avut loc la EACEA și CHAFEA, unde raportul s-a îmbunătățit cu 1,76 puncte procentuale (de la 6,97 % în 2017 la 5,21 % în 2020) și, respectiv, cu 1,26 puncte procentuale (de la 7,24 % la 5,98 % în aceeași perioadă). Cu toate acestea, aceste agenții au avut un cost de gestionare a programelor mai ridicat în comparație cu raportul mediu de 3,39 % pentru toate agențiile în 2020.

Costurile de gestionare a programelor (raportul dintre bugetul administrativ și bugetul operațional în ceea ce privește angajamentele) pentru toate agențiile, 2017-2020

Sursa: Studiu care stă la baza evaluărilor trienale ale agențiilor executive

4. COERENȚĂ

După cum s-a menționat mai sus, agențiile au fost evaluate drept structuri eficiente din punctul de vedere al costurilor pentru gestionarea punerii în aplicare a programului, în comparație cu un scenariu intern. Portofoliul unor agenții a fost însă alcătuit din programe diverse (EACEA, EASME, INEA, CHAFEA) sau din aceleași programe, dar care acoperă un spectru divers de subiecte (REA, ERCEA).

Acest fapt a generat un mediu de lucru complex (volum de muncă și sarcină administrativă ridicată, norme și proceduri diferite, coordonare cu un număr mare de direcții generale tutelare) și a limitat posibilitățile de îmbunătățire a gestionării programelor și de exploatare a sinergiilor și a complementarităților. În consecință, reducerea gamei din portofoliul lor a fost, de asemenea, necesară, astfel cum s-a procedat în actualul cadru financiar multianual.

În general, pentru toate agențiile și pentru toate programele delegate, evaluarea a evidențiat o delimitare clară și adecvată a rolurilor între acestea și direcțiile generale tutelare și nu au fost identificate suprapuneri, în conformitate cu cadrul juridic și cu memorandumul de înțelegere.

În cazul CHAFEA, un raport al serviciului de audit intern[27] a identificat ca domeniu în care sunt necesare îmbunătățiri delimitarea sarcinilor care implică misiuni la nivel înalt. Acest aspect a fost abordat prin orientările interne elaborate în 2018 de CHAFEA și de Direcția Generală Agricultură și Dezvoltare Rurală. Au fost puse în aplicare măsuri suplimentare în timpul transferului portofoliului pentru programul de promovare a produselor agricole[28] de la CHAFEA la REA, prin intermediul orientărilor revizuite privind cooperarea și al elaborării unui memorandum de înțelegere specific, cu cerințe specifice pentru punerea în aplicare a (i) furnizării de informații și (ii) a măsurilor de promovare a produselor agricole.

În ceea ce privește aspectele comune, transversale, evaluarea a identificat necesitatea de a dezvolta un cadru structurat pentru furnizarea sistematică de feedback către politici, în combinație cu un mecanism de abordare a cererilor individuale de politică. Acest subiect a fost abordat în cadrul financiar multianual actual.

5. CONCLUZIE ȘI ÎNVĂȚĂMINTE DESPRINSE

În general, agențiile s-au dovedit a fi structuri eficiente din punctul de vedere al costurilor pentru punerea în aplicare a programelor de finanțare ale UE, generând economii semnificative în comparație cu scenariul intern. Acestea și-au atins obiectivele principale și au îndeplinit majoritatea indicatorilor-cheie de performanță. Principalele părți interesate le-au apreciat serviciile, după cum o demonstrează nivelul lor ridicat de satisfacție.

Pentru fiecare agenție au fost identificate mai multe învățăminte desprinse și domenii în care sunt necesare îmbunătățiri, astfel cum se detaliază în documentele de lucru ale serviciilor Comisiei care însoțesc prezentul raport. Majoritatea învățămintelor desprinse au fost abordate în cadrul delegării punerii în aplicare a programelor în temeiul cadrului financiar multianual 2021-2027 și vor fi evaluate în cadrul următoarei evaluări trienale a agențiilor succesoare pentru perioada 2021-2024.

[27] Raport final de audit privind sistemul de management și control al CHAFEA pentru implementarea măsurilor de promovare a produselor agricole – 15.9.2017.

[28] Regulamentul (UE) nr. 1144/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 octombrie 2014 privind acțiunile de informare și promovare referitoare la produsele agricole puse în aplicare pe piața internă și în țările terțe.